

INFORME SOBRE L'OBLIGACIÓ DE COMUNICAR A LA COMISSIÓ EUROPEA DETERMINATS PROJECTES NORMATIUS

1. Introducció

Actualment, hi ha **dues directives europees** que obliguen a les conselleries a analitzar, a l'hora de redactar un projecte normatiu, si aquest té incidència en la lliure prestació de serveis o si es tracta d'una reglamentació tècnica relativa a productes que necessita ser justificada.

En el primer cas, **si el projecte de norma té incidència en la lliure prestació de serveis (és a dir, estableix alguna restricció)**, caldrà seguir el procediment previst en la Directiva 2006/123/CE del Parlament Europeu i del Consell de 12 de desembre de 2006 relativa als serveis en el mercat interior, que es descriu en **el punt 2 d'aquest informe**.

En el segon cas, si es tracta d'una **reglamentació tècnica relativa a productes o d'una regla relativa al serveis de la societat de la informació**, caldrà seguir el procediment establert en la Directiva (UE) 2015/1535 del Parlament Europeu i del Consell de 9 de setembre de 2015, tal i com s'explica en **el punt 3 d'aquest informe**.

2. Procediment previst a la Directiva 2006/123 /CE

2.1 Àmbit d'aplicació

La **Directiva 2006/123/CE**¹ del Parlament Europeu i del Consell de 12 de desembre de 2006 relativa als serveis en el mercat interior obliga, en el seu article 15.7, als Estats membres a notificar a la Comissió Europea qualsevol nova disposició legal, reglamentària o administrativa en la qual es prevegin requisits contemplats en l'apartat 6, motivant-los.

En concret, l'article 15 de la Directiva preveu que els Estats (en el cas d'Espanya, **les administracions públiques**) **avaluïn** si supediten l'accés o l'exercici d'una activitat de serveis als següents **requisits no discriminatoris**:

¹ Link: <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=DOUE-L-2006-82665>

- Límits que obeeixin a raons demogràfiques o d'ordenació geogràfica o territorial.
- Exigència d'una determinada forma jurídica (societat de capital, cooperativa, etc.), un capital mínim o una qualificació professional específica.
- Prohibició de disposar de varis establiments en un mateix estat.
- Obligació de comptar amb un mínim d'empleats o tarifes mínimes i/o màximes obligatòries.
- Obligació per al prestador de realitzar, juntament amb el servei, altres serveis específics.

Així mateix, hauran de comprovar que **aquest requisits són conformes amb els principis de no discriminació per raó de nacionalitat, proporcionalitat (no es pot obtenir el fi amb mesures menys restrictives) i necessitat per raons imperioses d'interès general.**

Una vegada l'Estat notifica a la Comissió Europea les disposicions, **la Comissió comunicarà aquestes disposicions als altres Estats membres** i, en el termini de tres mesos, s'haurà de pronunciar sobre si aquestes són compatibles amb el Dret comunitari i, si procedeix, adoptarà una decisió en la qual sol·liciti a l'Estat membre en qüestió que no les adopti o que les derogui.

L'objectiu d'aquesta Directiva és aconseguir un Mercat Interior efectiu en l'àmbit dels serveis mitjançant la remoció dels obstacles legals i administratius que encara dificulten la prestació de serveis entre els distints Estats membres. Per això, **només en circumstàncies tassades i d'interès general es permet que les autoritats que regulin les activitats de serveis introdueixin obligacions, prohibicions, condicions o límits en disposicions legals, reglamentàries o administratives.**

Dins l'àmbit estatal, la **Llei 17/2009, de 23 de novembre, sobre el lliure accés a les activitats de serveis i el seu exercici**, que transposa la Directiva 2006/123/CE a l'ordenament intern, preveu a la seva **disposició addicional quarta** que: l'òrgan administratiu competent comunicarà al Ministeri d'Assumptes Exteriors i de Cooperació (MAEC), abans de la seva aprovació, qualsevol projecte de norma legal o reglamentària en el qual es prevegin requisits de l'article 11.1 d'aquesta Llei, per a la seva posterior notificació a la Comissió Europea.

Es reproduïx, a continuació, per la seva rellevància, **l'article 11** de la Llei 17/2009 que desenvolupa l'article 15 de la Directiva 2006/123/CE.

Artículo 11. Requisitos de aplicación excepcional sujetos a evaluación previa.

1. La normativa reguladora del acceso a una actividad de servicios o de su ejercicio no deberá supeditar dicho acceso o ejercicio a:

- a) Restricciones cuantitativas o territoriales y, concretamente, límites fijados en función de la población o de una distancia mínima entre prestadores. Los fines económicos, como el de garantizar la viabilidad económica de determinados prestadores, no podrán invocarse como justificación de restricciones cuantitativas o territoriales.
- b) Requisitos que obliguen al prestador a constituirse adoptando una determinada forma jurídica; así como la obligación de constituirse como entidad sin ánimo de lucro.
- c) Requisitos relativos a la participación en el capital de una sociedad, en concreto la obligación de disponer de un capital mínimo para determinadas actividades o tener una cualificación específica para poseer el capital social o gestionar determinadas sociedades.
- d) Requisitos distintos de los exigidos para el acceso a las profesiones reguladas, contemplados en la Directiva 2005/36/CE del Parlamento Europeo y del Consejo, de 7 de septiembre de 2005, relativa al reconocimiento de cualificaciones profesionales, que reserven el acceso a una actividad de servicios a una serie de prestadores concretos debido a la índole específica de la actividad.
- e) La prohibición de disponer de varios establecimientos en el territorio español.
- f) Requisitos relativos a la composición de la plantilla, tales como tener un número determinado de empleados; ya sea en el total de la plantilla o en categorías concretas, o a la obligación de contratar con una procedencia o modalidad determinada.
- g) Restricciones a la libertad de precios, tales como tarifas mínimas o máximas, o limitaciones a los descuentos.
- h) La obligación del prestador de realizar, junto con su servicio, otros servicios específicos o de ofrecer una determinada gama o surtido de productos.

2. No obstante, excepcionalmente se podrá supeditar el acceso a una actividad de servicios o a su ejercicio al cumplimiento de alguno de los requisitos del apartado anterior cuando no sean discriminatorios, estén justificados por una razón imperiosa de interés general y sean proporcionados.

En todo caso, la concurrencia de estas condiciones deberá ser notificada a la Comisión Europea según lo dispuesto en la disposición adicional cuarta y deberá estar suficientemente motivada en la normativa que establezca tales requisitos.

2.2 Procediment de notificació

Per tal d'articular un sistema de comunicació entre les administracions dels Estats membres i la Comissió Europea, aquesta va posar en marxa una **plataforma informàtica anomenada Sistema d'Informació del Mercat Interior (Sistema IMI)**, accessible a través d'Internet i que permet, entre d'altres coses, realitzar les notificacions previstes en aquesta Directiva.

En aquest sentit, la comunicació dels òrgans administratius competents al MAEC prevista a la disposició addicional quarta de la Llei 17/2009 es fa mitjançant el Sistema IMI quan li dones al botó "*Enviar para aprobación*".

El **Reglament (UE) núm. 1024/2012** del Parlament Europeu i del Consell de 25 d'octubre de 2012 estableix les normes d'ús del Sistema IMI per a la cooperació administrativa. En aquest sentit, es preveu la figura del **coordinador nacional IMI** que és l'encarregat dins cada Estat membre d'actuar, d'una banda, com a punt de contacte principal amb la resta d'agents IMI i, d'altra banda, com a interlocutor de la Comissió Europea per a qüestions relacionades amb l'IMI.

La coordinadora nacional IMI a Espanya és la senyora Esther Pérez Peláez, funcionària de la Direcció General de Règim Jurídic Autòmic i Local del Ministeri de Política Territorial i Funció Pública.

Atesa l'estructura de l'Administració espanyola, a més del coordinador nacional, a Espanya, cada comunitat autònoma compta amb un **coordinador autonòmic**, que en el cas de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (CAIB) és **el Servei d'Acció Exterior**, depenent de la Direcció General de Relacions Institucionals i Acció Exterior de la Conselleria de Presidència.

El coordinador autonòmic és l'encarregat de donar d'alta els possibles usuaris del Sistema IMI dins la seva comunitat autònoma. Entre aquests usuaris es troben els **departaments/serveis jurídics de les conselleries**, que són els que elaboren projectes normatius que poden caure dins l'àmbit d'aplicació de la Directiva, i per tant haurien de fer servir el mecanisme de les notificacions d'IMI.

Per poder donar-los d'alta al Sistema IMI, el Servei d'Acció Exterior necessita que els departaments/serveis jurídics de les conselleries indiquin al correu fbonet@dgri.caib.es el nom i llinatge d'una persona així com un telèfon i una adreça electrònica (millor si es tracta d'una bústia a la qual puguin accedir diverses persones).

El passat 23 d'octubre, el Ministeri de Política Territorial i Funció Pública va organitzar una reunió dels coordinadors del sistema IMI a Madrid i va comunicar que les notificacions de projectes normatius que fan les comunitats autònomes són molt poques. Per tant, el Ministeri va demanar als coordinadors autonòmics que fessin una major difusió dins la seva comunitat autònoma, ja que cal complir amb les directives europees i fer les notificacions adients.

2.3 Conseqüències de l'incompliment de l'obligació de notificar

Així com en la **Directiva 2006/123/CE** no s'especifica expressament les conseqüències de la falta de notificació, en l'actual proposta de Directiva del Parlament Europeu i el Consell sobre l'aplicació efectiva de la Directiva 2006/123/CE que s'està tramitant, a l'article 3.4 s'indica que **l'incompliment de les obligacions previstes per la Directiva constituïran un vici substancial del procediment de caràcter greu pel que fa al seus efectes sobre els particulars.**

2.4 Breu referència a la Llei de garantia de la unitat de mercat

Tenint en compte la Directiva 2006/123/CE es va aprovar la **Llei 20/2013, de 9 de desembre, de garantia de la unitat de mercat (LGUM)** que estableix determinats principis per a qualsevol activitat econòmica que s'exerceixi en el territori nacional per tal de garantir la unitat de mercat.

En concret, el capítol 2 d'aquesta llei preveu, com a **principis de garantia de la llibertat d'establiment i de la llibertat de circulació**, els següents:

- principi de no discriminació;
- principi de cooperació i confiança mútua;
- principis de necessitat i proporcionalitat de les actuacions de les autoritats competents;
- principi d'eficàcia de les actuacions de les autoritats competents en tot el territori nacional;
- principi de simplificació de càrregues;
- principi de transparència; i
- garantia de les llibertats dels operadors econòmics.

El punt de contacte dins la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (CAIB) per a totes les qüestions relatives a la LGUM és l'**Institut d'Estudis Autonòmics (IEA)**. En aquest sentit, cal recordar a les conselleries la **necessitat de demanar, amb caràcter preceptiu, un informe de l'IEA** sobre l'adequació dels projectes normatius (ja siguin amb rang de llei o de reglament) que afectin de manera rellevant la unitat de mercat, com també **de posar-los a disposició de la resta d'autoritats a través de la**

Plataforma Informàtica de cooperació interadministrativa, acompanyat dels informes o els documents que en permetin la valoració adequada.

3 Procediment previst a la Directiva (UE) 2015/1535

3.1 Àmbit d'aplicació

La **Directiva (UE) 2015/1535²** del Parlament Europeu i del Consell de 9 de setembre de 2015 estableix un procediment d'informació en matèria de reglamentacions tècniques i de regles relatives als serveis de la societat de la informació. Aquesta Directiva, als seus **articles 4 i 5.1**, imposa als Estats membres l'obligació de notificar a la Comissió Europea tots els projectes en matèria de normes i reglamentacions tècniques i de regles relatives als serveis de la societat de la informació abans que les adopti l'ordenament jurídic nacional.

L'objectiu d'aquest procediment és eliminar o reduir els obstacles als intercanvis comercials de productes de fabricació industrial i de productes agrícoles, inclosos els pesquers, com també a la lliure prestació de serveis de la societat de la informació dins el territori comunitari.

En concret, **la necessitat de notificació afecta dos àmbits:**

- A. Les normes sobre especificacions tècniques que defineixen les característiques requerides dels productes**, tals com els nivells de qualitat, l'ús específic, la seguretat o les dimensions, incloses les prescripcions aplicables al producte pel que fa a la denominació de venda, la terminologia, els símbols, els assaigs i mètodes d'assaig, l'envasat, el marcat i l'etiquetatge, com també els procediments d'avaluació de conformitat.

Aquestes especificacions tècniques també abasten els mètodes i procediments de producció dels productes agrícoles, dels productes destinats a l'alimentació humana i animal, i dels medicaments.

En aquest àmbit, s'inclouen **dos tipus de disposicions:**

- **Les normes:** especificacions tècniques aprovades per un organisme reconegut d'activitat normalitzadora (AENOR, a Espanya), per a una aplicació repetida o contínua, i l'observança de les quals no és obligatòria.

² <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=DOUE-L-2015-81840>

- **Les reglamentacions tècniques:** especificacions tècniques o altres **requisits** inclosos en les disposicions relatives als serveis, incloses les disposicions administratives que siguin d'aplicació, el compliment de les quals és obligatori, de iure o de facto, per a la comercialització, la prestació de servei o l'establiment d'un operador de serveis o la utilització en un estat membre. Igualment, s'inclouen les disposicions legals, reglamentàries i administratives dels estats membres **que prohibeixen** la fabricació, la importació, la comercialització o la utilització d'un producte o que prohibeixin el subministrament o la utilització d'un servei o l'establiment com un prestador de serveis.

B. Les regles dirigides específicament als serveis de la societat de la informació, els quals són tot servei prestat normalment a canvi d'una remuneració, a distància, per via electrònica i a petició individual d'un destinatari de serveis.

3.2 Procediment de notificació

El procediment de notificació s'inicia amb la tramesa, via electrònica, del projecte de regla tècnica des del centre gestor (és a dir, la **Direcció General o Secretaria General** adient) al punt de contacte de la Directiva (UE) 2015/1535 de cada administració; el de la CAIB és el **Servei d'Acció Exterior**, de la Direcció General de Relacions Institucionals i Acció Exterior de la Conselleria de Presidència.

Posteriorment, el punt de contacte trameta el text, juntament amb el formulari de notificació, al punt de contacte del **Ministeri d'Afers Exteriors i de Cooperació**, el qual l'envia a la **Comissió Europea**.

El text del projecte s'ha de trobar en una fase d'elaboració en què sigui possible introduir modificacions substancials. Quan es notifica el projecte, s'assumeix l'obligació d'ajornar-ne l'adopció definitiva durant un **període de tres mesos**.

Durant els tres mesos següents a la notificació del projecte de reglamentació tècnica, hi pot haver **diverses possibilitats**:

- Que no hi hagi cap reacció al projecte per part dels altres Estats membres o de la Comissió Europea: en aquest cas es pot adoptar immediatament una vegada hagin transcorregut els tres mesos.
- Que un o diversos Estats o la Comissió presentin observacions al projecte: en aquest cas l'administració pot adoptar el projecte una vegada transcorreguts els

tres mesos però ha de tenir en compte, en la mesura que pugui, les observacions plantejades.

- Que un o diversos Estats o la Comissió Europea emetin un dictamen raonat perquè considerin que el projecte pot crear obstacles a la lliure circulació de mercaderies, a la llibertat d'establiment o a la lliure prestació de serveis en el marc del mercat interior. En aquest cas, l'Administració autora del projecte ha d'informar del curs que tenguí intenció de donar al dictamen raonat i ha de seguir el procediment establert en els articles 6, 7 i 8 del **Reial decret 1337/1999, de 31 de juliol, pel qual es regula la remissió d'informació en matèria de normes i reglamentacions tècniques i reglaments relatius als serveis de la societat de la informació.**

El procediment **finalitza amb la comunicació a la Comissió del text definitiu** de les normes i reglamentacions tècniques o de les regles relatives als serveis de la societat de la informació.

D'altra banda, **les administracions públiques poden formular observacions i emetre dictàmens raonats en relació amb els projectes de reglaments tècnics o de reglaments relatius als serveis, notificats pels altres Estats membres**, en el termini de tres mesos comptadors a partir de la data en què els rebí la Comissió Europea.

En aquest sentit, des del mes de novembre de 2011, es pengem **al web del Servei d'Acció Exterior** els llistats dels projectes de reglaments tècnics i dels reglaments relatius als serveis de la societat de la informació que els Estats membres han notificat a la Comissió Europea perquè les conselleries els puguin consultar i fer les observacions que considerin adient.

3.3 Conseqüències de l'incompliment de l'obligació de notificar

La jurisprudència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea (sentència C-194/94, "CIA Seguretat Internacional") estableix que l'incompliment de l'obligació de notificar establerta per la Directiva (UE) 2015/1535 **constitueix un defecte substancial de procediment** en l'adopció de la reglamentació tècnica en qüestió i, per tant, qualsevol persona podria impugnar la legalitat d'aquesta reglamentació tècnica davant un tribunal nacional o bé demanar la **seva inaplicació**.

G CONSELLERIA
O PRESIDÈNCIA
I DIRECCIÓ GENERAL
B RELACIONS
/ INSTITUCIONALS
I ACCIÓ EXTERIOR

3.4 Exemples de projectes normatius de la CAIB notificats el 2018

El 2018, el Servei d'Acció Exterior de la CAIB ha notificat pel **procediment de reglamentacions tècniques**:

- el projecte de decret pel qual s'aprova el Reglament de sales de joc a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears; i
- el projecte de decret pel qual s'aprova el Reglament de màquines de joc, empreses, establiments dedicats a la seva explotació i altres normes en matèria de joc de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

A més, el Servei d'Acció Exterior ha notificat **tant pel procediment IMI, com pel procediment de reglamentacions tècniques**, ja que ambdós eren necessaris, perquè la norma tenia aspectes relatius tant a productes (per exemple, l'exigència de complir determinats estàndards de qualitat en les atraccions inflables) com a serveis (per exemple, l'exigència d'un examen previ i inscripció en un registre per poder instal·lar atraccions inflables):

- el projecte de decret d'instal·lació i ús d'equipaments de jocs inflables.

Palma, el 15 de novembre de 2018

Patricia Dueñas Jollard

Cap del Servei d'Acció exterior

